

**Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(Limba și Literatura Română și Religie - LICEU)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București**

**Probă scrisă
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
20 aprilie 2024**

Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Astâmpărată foamea și ispășită truda,
Un neastâmpăr, altul, îți întetise ciuda.
Simțindu-ți istețimea, năvalnică să-nvețe,
Ea se-ncepea-ntristată și se sfârșea-n tristețe.
Umblai să știi ce tace și ce nu se arată,
Aproape-nchipuite prin ceață câteodată.
Răzbirea la lumină nu-ți mai era de-ajuns,
După ce-ai stat ca lupii și iepurii ascuns.
Râvneai mai sus cu mintea decât era datoare
Zvâcnirea unei schițe, făcută de-ncercare.
Te tulbura năluca trecând, ți-era urât
Ca unui fără vlagă oștean posomorât.
În liniștea făpturii erai neliniștit,
Uitându-te cocorii că zboară-n asfințit.
Deși trezit și slobod, te frământai că ți-s
Și zilele-ncâlcite în restul unui vis.
De altfel, mărginirea-n vremelnica durată
Îți e de-atunci rămasă și astăzi măsurată.
O zi erai mai ager, și alta mai amar:
Aveai otravă-n tine, de-atunci, de cărturar,
Trecuse parcă timpul de partea cealaltă
Parcă trăiseși moartea cu viața laolaltă.*

Tudor Arghezi, *Mai sus*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Motivează folosirea persoanei a II-a la nivelul textului. **4 puncte**
 2. Ilustrează, într-un enunț, ideea dominantă a poeziei. **4 puncte**
 3. Comentează semnificația versului: *Râvneai mai sus cu mintea decât era datoare.* **4 puncte**
 4. Transcrie, din text, două figuri de stil diferite, pe care le vei comenta. **4 puncte**
 5. Prezintă, în 40–60 de cuvinte, semnificația titlului, valorificând textul dat. **4 puncte**
- Notă:** Se punctează și respectarea normelor de punctuație și de ortografie.

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți existența omului între libertate și responsabilitate, valorificând textul dat și experiența personală și culturală/religioasă.

20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea modului în care omul dă dovadă de credință; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii exprimate în text cu două secvențe comentate; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Dumnezeu Creatorul este liber. Făcută după chipul Său, făptura umană este și ea dăruită cu libertate. Fundamental, prin ce se deosebește omul de animale? Înainte de toate, prin conștiința de sine, vocea conștiinței, liberul arbitru, capacitatea de a lua decizii morale. Acolo unde celelalte făpturi, animalele, acționează din instinct, omul se află prin conștiința sa în fața lui Dumnezeu, deplin conștient de aici și acum, de momentul critic și de circumstanțe: el alege. [...]

Libertate înseamnă și diversitate și unicitate. În măsura în care suntem liberi, fiecare dintre noi manifestă chipul divin în maniera sa personală și absolut unică. Din această cauză, fiecare ființă umană are o valoare infinită în unicitatea sa. Fiecare este un scop și nu mijlocul unui scop exterior.

Kallistos Ware, Împărăția lăuntrică

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

20 de puncte

1. Precizează două aspecte prin care omul se deosebește de celelalte făpturi, așa cum reiese din textul dat. **4 puncte**
2. Menționează două sensuri ale *libertății*, din textul dat. **4 puncte**
3. Explică semnificația secvenței: *Făcută după chipul Său, făptura umană este și ea dăruită cu libertate*, valorificând informațiile din textul dat. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40–60 de cuvinte, noțiunea de *libertate*, în viziunea autorului. **4 puncte**
5. Comentează, în 40–60 de cuvinte, afirmația: *În măsura în care suntem liberi, fiecare dintre noi manifestă chipul divin în maniera sa personală și absolut unică.* **4 puncte**

Notă: Se punctează și respectarea normelor de punctuație și de ortografie.

B. Redactează, în minimum 200 de cuvinte, un eseu despre rolul libertății în dobândirea asemănării cu Dumnezeu, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; **6 puncte**
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase; **6 puncte**
- enunțarea unor judecăți de valoare care să transmită experiența culturală și/sau religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. **2 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **6 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **1 punct**
- respectarea limitelor de cuvinte. **1 punct**